

Risico's van een Studie-, Stage- of Onderzoeksverblijf in de Verenigde Staten, en hoe deze te vermijden

Studeren, stage lopen of onderzoek doen in de Verenigde Staten is waarschijnlijk niet riskanter dan in Nederland. Wel zijn de kosten van medische behandeling aanzienlijk hoger dan in Nederland. En het valt nooit uit te sluiten dat een medische behandeling noodzakelijk is. Een verblijf in een ander land brengt ook op andere terreinen hogere kosten met zich mee. Is repatriëring noodzakelijk door ziekte of dood van familie, dan kunnen de kosten van een tussentijds verblijf in Nederland aardig oplopen. De wetgeving in de Verenigde Staten is verschillend van de Nederlandse wetgeving. Wat in Nederland een overtreding is, kan in Amerika als een misdrijf worden beschouwd. Komt men om welke reden dan ook met de politie in aanraking, dan kunnen de kosten van juridische bijstand omvangrijk zijn. In deze brochure worden de belangrijkste risico's beschreven. Tevens wordt aandacht besteed aan de manier waarop zij kunnen worden verminderd of afgedekt. Voorkomen is tenslotte beter dan genezen.

Gezondheidsrisico's

Een medische behandeling in de Verenigde Staten is duur. De Amerikaanse overheid ziet het niet als haar taak om de gezondheidszorg te financieren. Alleen aan bepaalde arme groepen in de samenleving biedt de overheid een vorm van gezondheidszorg. Het is een misverstand te denken dat Amerikaanse universiteiten het als hun taak zien om de medische behandeling van hun studenten, docenten of onderzoekers, of van hen die er stage lopen, volledig te vergoeden. Vrijwel alle Amerikaanse universiteiten vereisen bij aanmelding van de student, of bij indiening van docenten of onderzoekers, of in geval van een stage, een goede verzekering tegen ziektekosten. Wel bieden de universiteiten in het eigen gezondheidscentrum een aantal diensten aan. Sommige universiteiten bieden zelf een verzekeringspakket aan, terwijl andere vereisen dat men een verzekeringspakket aanschaf dat aan bepaalde minimum-eisen voldoet. Over het algemeen worden deze zelfde eisen gesteld aan buitenlandse studenten, docenten en onderzoekers, en aan hen die stage lopen. Niet in alle gevallen is het afdoende te bewijzen dat men in Nederland een ziektekostenverzekering heeft. Bovendien is de buitenlanddekking van zo'n ziektekostenverzekering vaak van beperkte duur (bijvoorbeeld zes maanden). Dat kan bij een langer verblijf problemen opleveren. Er is geen nationale studentenpolis.

Kleine gezondheidsproblemen

Vrijwel alle Amerikaanse universiteiten beschikken over een gezondheidscentrum. Deze centra bieden vaak een aantal diensten zoals eerste hulp, huisartsconsulten, inentingen, Röntgenfoto's, laboratoriumonderzoek en dergelijke diensten die in Nederland zijn ondergebracht bij de studentendekaan of -psycholoog of gericht zijn op preventie (bijvoorbeeld preventie van verslaving e.d.). Gewoonlijk is de huisartszorg gratis voor studenten, docenten en onderzoekers gedurende hun verblijf binnen de universiteit en wordt voor Röntgenfoto's, inentingen en laboratoriumonderzoek een kleine vergoeding gevraagd. Gaat het om grotere problemen, dan zal men gewoonlijk worden doorverwezen naar een specialist of ziekenhuis buiten de universiteit. Heeft men een huisarts nodig buiten de normale spreekuren, dan is men aangewezen op een arts van buiten de universiteit en worden de gebruikelijke tarieven gevraagd, die echter aanzienlijk hoger liggen dan in Nederland. Vaak is het wel mogelijk om medicijnen in het universitair gezondheidscentrum te kopen tegen gereduceerd tarief.

In de meeste gevallen zal de universiteit in het inschrijvingspakket een formulier toezenden, dat in Nederland door de huisarts dient te worden ingevuld. Daarop moet worden aangegeven of er sprake is van dagelijks gebruik van medicijnen zoals bijvoorbeeld in het geval van diabetes of van bepaalde ziekten (bijvoorbeeld hart- en vaatziekten). Dergelijke informatie is van belang voor het universitair gezondheidscentrum. In het inschrijvingspakket is vaak meer uitgebreide informatie opgenomen over de voorwaarden waaronder (gratis) zorg wordt verleend.

Tandheelkundige zorg is vrijwel nooit opgenomen in de zorgverlening van de universiteit. Wel stellen de gezondheidscentra een lijst van tandartsen van buiten de instelling ter beschikking. Een periodieke controle kost in de regel tussen de \$ 50 en \$ 150. Meestal geven tandartsen geen reductie aan studenten.

Culture shock

De eerste maanden van een buitenlands verblijf vereisen een hoge mate van aanpassing. Dit proces, dat ook wel *culture shock* wordt genoemd, kan de oorzaak zijn van het optreden van bepaalde gezondheidsklachten. Maagpijn, zware vermoeidheid, onregelmatige menstruatie en hoofdpijn worden vaak genoemd als voorbeelden van dergelijke klachten. Ook kan de voeding problemen geven, zeker als men regelmatig de plaatselijke vestiging van een *fast food* keten bezoekt. De medewerkers van het *International Office* (Bureau Buitenland) van de universiteit zijn in de regel vertrouwd met dergelijke klachten en kunnen al dan niet in samenspraak met het universitair gezondheidscentrum een oplossing bieden.

Ongevallen

Indien Nederlandse studenten, docenten of onderzoekers, of Nederlanders die stage lopen, in de Verenigde Staten problemen ondervinden, zijn deze vaak het gevolg van ongevallen. Het gaat dan al snel om ziekenhuisopnamen. Dergelijke opnamen en de daaropvolgende medische behandelingen zijn buitengewoon duur. De kosten hiervan zullen niet door de universiteit worden vergoed. Juist om die reden hechten Amerikaanse universiteiten—ondanks de eigen zorgverlening—aan een goede verzekering, die onder meer een volledige kostendekking biedt bij ziekenhuisopname en -behandeling.

Repatriëring

Soms kunnen de gevolgen van een ongeval of een ziekte dermate ernstig of langdurig zijn, dat vervoer naar Nederland noodzakelijk is. De kosten hiervan zijn buitengewoon hoog, omdat begeleiding moet worden geboden tijdens de reis en indien men liggend vervoerd moet worden, de kosten van méér dan een vliegtuigstoel in rekening worden gebracht. Bovendien is het organiseren van een dergelijk transport ingewikkeld en duur.

Ook is het niet denkbeeldig, dat naaste familie in Nederland ernstig ziek wordt of overlijdt. Het is dan wenselijk dat snel naar Nederland kan worden teruggereisd zonder dat dit tot grote (financiële) problemen leidt.

Indien men niet zelf een financiële reserve heeft, of ouders heeft die de repatriëringskosten kunnen betalen, is het aan te raden zich te verzekeren.

Aansprakelijkheid

De uitspraak *I'll sue you* of *I'll see you in court* zal menig televisiekijkende Nederlander bekend in de oren klinken. De keuze voor oplossing van persoonlijke conflicten via de rechter is in de Verenigde Staten gebruikelijker dan in Nederland. Juist

doordat men in het begin van het verblijf in de VS wat minder bekend is met de normen en regels, kunnen zich gemakkelijk situaties voordoen waarin men aansprakelijk wordt gesteld voor geleden schade, van welke aard of omvang dan ook. Het is in zo'n situatie erg prettig als men zich kan laten bijstaan door een advocaat. De kosten hiervan kunnen echter een probleem vormen, zeker als men van het thuisfront niet al te veel hulp kan verwachten. Indien men in Nederland is verzekerd tegen Wettelijke Aansprakelijkheid, hetzij op een eigen polis hetzij bij de ouders verdient het aanbeveling om vóór vertrek na te gaan of deze ook bij een langdurig buitenlands verblijf dekking biedt. Vaak zal dit niet het geval zijn, en dan is het verstandig een verzekering af te sluiten, die ook een voldoende hoge dekking biedt, waarbij tenminste een dekking van ruim 900.000 euro aan te bevelen is.

Autorijden: een kostbare zaak

De meeste Amerikaanse universiteiten zijn campus-universiteiten. De huisvesting vindt gewoonlijk plaats op het terrein van de universiteit en daardoor is de bereikbaarheid van de verschillende faciliteiten goed. Het is dan ook onnodig om er een auto op na te houden. Dit kan echter anders liggen indien men *off campus* wil wonen. Het is echter niet gemakkelijk om een autoverzekering aan te schaffen. Vaak is het nodig om in het bezit te zijn van een zogenaamde *green card*. En hoewel tweedehands auto's en brandstof niet duur zijn, moet vaak betaald worden voor parkeren op het universiteitsterrein. Indien men verbonden is aan een universiteit in een grote stad, zijn de kosten van parkeren vaak nog veel hoger, als men al kan parkeren.

Wat gezegd is over de kosten van ziekte geldt ook voor de kosten van autoreparaties als gevolg van aanrijdingen: deze zijn zeer hoog. Bovendien loopt men in geval van schuld het risico aansprakelijk gesteld te worden voor de schade aan de bezittingen van derden. Ook hiervan kunnen de kosten hoog oplopen. Het is dus absoluut noodzakelijk een goede verzekering te nemen. De voorwaarden kunnen per verzekeringsmaatschappij sterk wisselen. Het is daarom zaak deze onderling goed te vergelijken. Het is niet mogelijk om een bestaande autoverzekering in Nederland 'mee te nemen' naar de VS.

Autohuur

Het huren van een auto is in de VS gemakkelijker dan in Nederland. Op elke luchthaven bieden verscheidene verhuurbedrijven diensten aan en de afwikkeling is vlot. Gewoonlijk is in het huurbedrag een verzekering ingesloten. Het is zaak van tevoren goed na te vragen welke dekking zo'n verzekering biedt. Tegen een gering bedrag extra kan worden voorkomen dat men ook bij lichte schade toch een fors eigen risico moet betalen. Let erop dat men vrijwel nergens een auto kan huren indien men jonger is dan 25 jaar.

Problemen door culturele verschillen

Ondanks de invloed van de televisie is er nog altijd een fors cultuurverschil tussen Nederland en Amerika. Dit uit zich bijvoorbeeld in de rol die de universiteit in de VS speelt ten opzichte van haar studenten. De meeste Amerikaanse

universiteiten nemen de ouderlijke rol op zich. Dit is zichtbaar in de regels die aan het gedrag van de studenten worden gesteld. Sommige universiteiten gaan zelfs zover voor te schrijven welke kleding aanvaardbaar is of welk soort taalgebruik niet wordt getolereerd. Ook zijn er vaak duidelijke gedragsregels voor de omgang met docenten en hoogleraren. Men dient zich er van bewust te zijn, dat het gebruik van bepaalde woorden, die in Nederland inmiddels gemeengoed zijn geworden, in de oren van een Amerikaan vaak veel onaangener klinken (denk bijvoorbeeld aan de in Nederland tamelijk betekenisloze uitroep *shit!*).

In de Verenigde Staten wordt over het algemeen sterker dan in Nederland de hand gehouden aan de naleving van regels en deze regels zijn soms ook strakker dan in Nederland. Een bepaald soort gedrag in de collegezaal dat in Nederland niet tot problemen zal leiden, kan in Amerika soms tot een stevige reprimande aanleiding geven (onderling fluisteren bijvoorbeeld). Er zijn voorbeelden van Nederlandse studenten die tot hun verbijstering de toegang tot de collegezaal werd geweigerd omdat zij zich in Amerikaanse ogen hadden misdragen, terwijl hetzelfde gedrag in Nederland hooguit tot een opmerking van de docent zou hebben geleid. Denk in dit verband ook aan het zogenaamde 'politiek correct' taalgebruik, dat in academische kringen in de VS een veel grotere rol speelt dan in Nederland.

De meeste Amerikaanse universiteiten beschikken over gedragscodes en commissies (*judicial councils*) die optreden indien de gedragscode wordt overtreden. De gedragscode zelf is meestal opgenomen in de algemene studiegids of het handboek van de universiteit. Ook dient men bij inschrijving een formulier in te vullen en te ondertekenen waarin men verklaart de gedragscode te kennen en zich eraan te houden. Het is verstandig de gedragscode goed te bestuderen, vooral op de punten die afwijken van wat in Nederland gebruikelijk is.

Afhankelijk van de overtreding kan een intern orgaan disciplinair optreden dan wel de zaak aan de politie overdragen. Zo'n disciplinaire maatregel kan er bijvoorbeeld uit bestaan, dat de betrokkene van het volgen van het betreffende vak wordt uitgesloten. Ook komt het voor, dat het volgen van een bepaalde cursus als straf wordt opgelegd. Alle wetten van de federale overheid en van de staatsoverheid zijn van toepassing op het universiteitssterrein. In de gedragscode is meestal ook een verklaring opgenomen dat de universiteit niet aansprakelijk is voor de gevolgen van de daden van haar studenten.

Discriminatie en ongewenste intimiteiten

Elke Amerikaanse universiteit stelt regels inzake discriminatie en ongewenste intimiteiten. Dit komt tot uitdrukking in het feit dat elke universiteit verklaart niet te discrimineren op grond van ras, seksuele voorkeur, leeftijd, geslacht of invaliditeit. Bij inschrijving, of gedurende de introductie-periode wordt informatie gegeven over het beleid terzake en de diensten die beschikbaar zijn om dergelijke vormen van discriminatie tegen te gaan of de slachtoffers ervan op te vangen. Aanrandingen en verkrachtingen worden net als in Nederland beschouwd als misdrijven maar ook ongewenste intimiteiten als aanrakingen of sex-gerelateerde

gebaren of uitdrukkingen worden gezien als *sexual abuse* en kunnen leiden tot sancties zoals ontslag of verwijdering.

Wat te verzekeren?

In deze brochure is een aantal risico's behandeld, die men neemt indien men in de Verenigde Staten gaat studeren, stage lopen of onderzoek doen of doceren. De belangrijkste zijn:

- ☆ ziektekosten en ongevallen
- ☆ repatriëring
- ☆ wettelijke aansprakelijkheid
- ☆ rechtsbijstand

Ziektekosten en ongevallen

Vrijwel alle Amerikaanse universiteiten stellen de eis dat studenten, onderzoekers en docenten, evenals zij die er stage lopen, goed verzekerd zijn tegen ziektekosten. Het is aan te bevelen na te gaan welk pakket de Amerikaanse universiteit biedt en dit te vergelijken met verzekeringspakketten die in Nederland verkrijgbaar zijn. Ziektekostenverzekeringen moeten 100% kostendekkend zijn. Een gering eigen risico per geval is aanvaardbaar en in de meeste gevallen gebruikelijk. Ook is het van belang na te gaan of de kosten van een ongeval worden gedekt. Het gaat daarbij niet alleen om de onmiddellijke gevolgen (ziekenhuisopname e.d.) maar ook om de gevolgen op lange termijn. Is men door een ongeval bijvoorbeeld niet meer in staat om een bepaald beroep uit te oefenen, dan kan dat zeer ingrijpend zijn. Een verzekering tegen ongevallen biedt vaak een uitkering, gerelateerd aan de ernst van de schade.

Repatriëring

Aangezien de meeste universiteiten het eigen verzekeringspakket hebben afgestemd op de eigen studenten en medewerkers, is het van belang om na te gaan of kosten die samenhangen met het feit dat men buitenlander is, worden gedekt. Denk hierbij met name aan de kosten van repatriëring.

Rechtsbijstand

Het is verstandig om na te gaan of een rechtsbijstandsverzekering in het pakket van de universiteit is opgenomen. Dit zal meestal niet het geval zijn. Controleer daarom of de eigen polis dekking biedt bij een langdurig verblijf. Is dit ook niet het geval, neem dan een verzekering die de kosten van juridische bijstand dekt.

Bagageverzekering

Een verzekering tegen verlies en diefstal van bagage tijdens de heen- en terugreis is aan te raden. Ook is het verstandig na te gaan of de kosten van diefstal uit de eigen woonruimte gedekt zijn. Wellicht biedt de eigen inboedelverzekering de mogelijkheid tot een tijdelijke uitbreiding. Doe dit echter alleen indien men waardevolle goederen meeneemt, zoals dure camera's, microscopen, computers e.d.

Acceptatie ziektekostenverzekering na terugkeer

Een Nederlands staatsburger die tijdens verblijf in het buitenland aantoonbaar niet verzekerd kon zijn via de Nederlandse

basisverzekering, bijvoorbeeld doordat hij gewerkt heeft tijdens de studie, moet na terugkomst geaccepteerd worden door verzekeraars voor een basisverzekering. Acceptatie voor aanvullende verzekeringen is niet automatisch. Sommige maatschappijen zullen als voorwaarde voor acceptatie een medische keuring vereisen. Het is raadzaam vóór vertrek met de eigen verzekeraar te overleggen, onder welke voorwaarden een probleemloze acceptatie na terugkeer kan plaatsvinden. Ook verdient het aanbeveling om een afspraak te maken met de tandarts. Vaak is het mogelijk om tijdens het verblijf in Amerika een periodieke controle te laten uitvoeren, waardoor na terugkeer niet opnieuw een sanering hoeft plaats te vinden.

Samenvatting

Een verblijf in het buitenland is niet zonder risico's. De belangrijkste zijn ziekte, ongeval, repatriëring en wettelijke

aansprakelijkheid. Ook kunnen problemen ontstaan door afwijkende normen en waarden. Een goede verzekering kan de gevolgen van ziekte of andere problemen opvangen, met name de financiële gevolgen.

Zie verder het stroomdiagram over de ziektekostenverzekering voor studenten in het buitenland:

<https://www.wilweg.nl/documentatie/ziektekostenverzekering-studenten-in-het-buitenland.pdf>

Onderzoek: Stephanie Wolfson

Bewerking: Fulbright Center

© Fulbright Center 2016